

ZAFER MEŞE

Berlin-Ankara ilişkilerinin seyri

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Berlin ziyareti Almanya ile olan gergin münasebetleri tekrar gündeme getirmekte ve birçok karşılıklı beklentinin müzakere edilebilmesine imkan sağlamaktadır. Türkiye-Almanya münasebetleri yaklaşık iki yüz elli yıldan uzun bir geçmişe sahip dostane temellere dayanmaktadır. 30 Ekim 1961'de imzalanan "İşgücü Alımı Anlaşması" bu ilişkilerin derinleşmesi sürecinde kilometre taşı mahiyetindedir.

Almanya'ya gelen misafir işçiler o dönemde ülkenin savaşın yıkıntılarında bir an önce sıyrılıp sanayileşmesi ve diğer Avrupa ülkeleriyle aynı seviyeye ulaşmasında önemli katkılar sağlamış, zamanla Alman toplumunun kalıcı bir parçası haline gelmiştir.

Bu uzun geçmişte iktisadi alanla birlikte askeri alanda da kurulan ilişkiler bugün de her iki tarafın desteği ve arzusuyla "ortak çıkar" sahasında genişletilerek sürdürülmektedir.

Bağların bu denli sağlamlığı hem Türkiye hem de Almanya'daki siyaset, ekonomi, sosyal ve kurumsal alanlardaki gelişmelerin iki ülkenin iç ve dış politikalarında zaman zaman kesişme alanlarında olmasını da kaçınılmaz kılmaktadır. Türkiye'de demokrasinin büyük sınavlar verdiği, askeri müdahalelerle insan hakları ve özgürlüklerinin kısıtlama ve şiddete maruz bırakıldığı bir dönem son bulurken dış politikadaki [Ankara](#)'nın en mühim partnerlerinden biri olan Berlin'in duruşu Türkiye için adeta bir hayal kırıklığı olmuştur.

Bilhassa Alman kamuoyunda hain darbe girişiminin yaşandığı 15 Temmuz'da Türk milletinin canı pahasına verdiği demokrasi mücadelesi gerekli teveccühü görmemiştir.

Başkan Erdoğan'ın Berlin ziyaretinin bu anlamda ilk gündem maddelerinden biri Almanya'daki FETÖ üyelerinin Türkiye'ye iade edilmesinin gerekliliği olmuştur. Başkan Erdoğan'ın bu minval üzere Almanya seyahati öncesi yaptığı açıklamaları bu meselenin gündeme geleceğinin habercisi olmuştur.

Devletin topluma nüfuz etme gayreti olarak yorumlanabilecek bütün reformlar [AK Parti](#)'nin Türkiye'de modernleşme ve demokratikleşmenin koşulu sayılabilecek "altyapısal iktidar" kurma çabasının sembolleridir.

Öyle ki 2004'te o dönem başbakan olan Erdoğan'a "Quadriga ödülüyle büyük bir reformcu, ülkesini [AB](#)'ye sokmak isteyen ve sokacak olan bir kişiyi ödüllendirmekten büyük mutluluk duyuyorum" cümleleri eşliğinde Şansölye Schröder tarafından demokrasi ödülü verilmiştir. [FETÖ](#) ve PKK gibi terör örgütlerinin demokrasi ve millet iradesine verdikleri kanlı tepkilerle özünde AK Parti iktidarının demokratik ve

ekonomik kalkınmaya dayalı "yeni Türkiye" vizyonu hedef alınmaktadır. Bu açıdan bakıldığında hem Türkiye hem de Almanya'daki Kürt kökenli Türkiye vatandaşlarına en büyük zararı PKK terör örgütünün verdiği aşıkardır.

Almanya'da yaşayan Türkiye kökenli vatandaşların kamusal alanda güvenliklerini tehlikeye sokan PKK terör örgütü üyelerinin Türkiye'ye iadesi ve uzantılarıyla etkin mücadele konusu da Başkan Erdoğan'ın Berlin ziyareti kapsamındaki görüşmelerde öne çıkan diğer bir husustur.

Öte yandan Almanya'daki üç milyondan fazla Türkiye vatandaşı ve onların ayrımcılıkla mücadele, çifte vatandaşlık, entegrasyon gibi sorunları da yapılan ziyaretin gündeminde olmuştur. Son yıllarda artan aşırı sağ şiddetin mağdurlarından olmaları, Türk STK ve camilere gerçekleştirilen saldırılar Alman muhataplarla görüşmelerde dile getirilen konulardır.

Bununla birlikte ABD'deki Trump yönetiminin son dönemde Türkiye'ye yönelik keyfi ve hukuk tanımaz uygulamalarına tepki olarak ve aynı zamanda Almanya'nın Washington yönetimiyle yaşadığı sorunlar Berlin ve Ankara'nın ortak hareket etmesi noktasında son derece önemli bir gündem maddesidir. ABD'deki adeta homo economicus burjuvazisinin hedefindeki Almanya ve Rusya'nın uluslararası politika ve ekonomide ABD'yi dengeleme gereksinimi apaçık ortadır ve Washington'ın hedefindeki diğer ülke olarak Ankara'yla ilişkilerin normalleştirilmesi, iş birliği ve ortak hareket etmek için rasyonel ve sağduyulu zeminde adımlar atılması memnun edici gelişmelerdir.

Berlin-Ankara ilişkilerinin bir diğer önemli dinamiği Almanya'ya ülkesinin güvenliği için Türkiye'nin önemini bir kez daha hatırlatan, Ortadoğu'daki istikrarsızlık ve Suriye'deki devam eden savaş sonucunda Avrupa kapılarına dayanan mülteci meselesi olmuştur.

2016'da imzalanan mülteci anlaşmasıyla karşılıklı bağımlılık ilkesi ve iki ülkenin birbiri için önemli olduğu yeniden görülmüş ve ilişkilerin bu temelde devam etmesi gündeme getirilmiştir. Yasa dışı göçün engellenmesinde Türkiye'nin göstermiş olduğu üstün çaba Alman hükümeti tarafından görmezden gelinmemiş ve bunun ikili münasebetlerde bir başarı hikayesi olduğu bilinmektedir.

Türkiye'nin güvenliği amacıyla uluslararası hukuk çerçevesinde Suriye'de yürüttüğü başarılı operasyonlar neticesinde çok sayıda mültecinin terör örgütlerinden temizlenen bölgelere güvenli şekilde geri dönmelerinin sağlanması, Türkiye üzerinden Avrupa'ya yönelebilecek yeni bir göç dalgasının önüne geçmek adına Rusya ile Birleşmiş Milletler toplantısı öncesinde gerçekleştirilen İdlib mutabakatı, mülteci krizinin engellenmesi konusunda Türkiye'nin Almanya için ne denli önemli bir partner olduğunu göstermektedir.

Bu minvalde mülteci ve insani yardım konularında karşılıklı iş birliği ve ortak çalışmalar aynı motivasyonla ve karşılıklı şekilde sürdürülmelidir. İki ülke için de bu zor süreçte ilişkilerin yeniden rayına oturtulması Türkiye'nin sadece Almanya ile değil Avrupa Birliği ile münasebetlerini de yeniden güçlendirecektir.

Yasal Uyarı: Yayınlanan köşe yazısı/haberin tüm hakları Turkuvaz Medya Grubu'na aittir. Kaynak gösterilse veya habere aktif link verilse dahi köşe yazısı/haberin tamamı ya da bir bölümü kesinlikle kullanılamaz.

Ayrıntılar için lütfen tıklayın.

YAZARIN ÖNCEKİ YAZILARI

[Tüm Yazıları >](#)

> **Kriz Türkiye-AB ilişkilerinde fırsata dönüşür mü? (25.8.2018)**

> **Avrupa'nın PKK politikası değişiyor mu? (25.11.2017)**

